

**RAPPORT VEDR. BIOLOGISK MANGFOLD
FOR MÅRSUND HYTTEFELTBEBYGGELSE
GNR. 15 BNR. 21
BØ KOMMUNE NR. 1867**

Bilde 1 – Vegetasjon og utsyn fra nord mot sør utover Mårsundvågen mot Vesterålsfjorden og Hadseløya

(Foto: Ragnhild Renna)

Ragnhild Renna
Norsk landbruksrådgiving Nord-Norge 2021

SAMMENDRAG

Bergersen Utleie AS vil søke om etablering av hyttefelt på gnr. 15 bnr. 21 i Bø kommune. Asplan Viak har engasjert Norsk landbruksrådgiving til å befare området og vurdere konsekvensene av etableringa for det biologiske mangfoldet i området.

Norsk landbruksrådgiving har i oppdraget utført befaring, kartlagt naturverdier og vurdert konsekvensene av tiltaket for naturverdier og biologisk mangfold i tiltaksområdet. Det er i utredninga drøfta problemstillinger ved planlagt bruk av området og beskrevet hensyn som bør tas.

Samlet vurderes verneverdiene i det planlagte dyrkingsområdet til liten. Omfanget av tiltaket er vurdert til lite negativt. Som et resultat av dette er samla konsekvenser satt til lite negative.

Norsk landbruksrådgiving Nord-Norge

Ragnhild Renna

Epost: ragnhild.renna@nlr.no

Innhold

SAMMENDRAG	2
1 INNLEDNING	4
1.1 Bakgrunn	4
2 METODE	6
2.1 Registreringer	6
2.1.1 Eksisterende informasjon	6
2.1.2 Regionale og nasjonale planer og bestemmelser	7
2.1.3 Befaring	8
3 UTREDNING – BESKRIVELSE OG VURDERING	8
3.1 Naturgrunnlaget - beskrivelse av influensområdet	8
3.1.1 Generelt	8
3.1.2 Flora	9
3.1.3 Fauna	13
4.6 Verdivurdering	13
4.6.1 Vegetasjon	13
4.6.2 Fauna	13
4.6.3 Samlet	13
5 Generelle effekter av inngrep	14
5.1 Effekt på vegetasjon	14
5.2 Effekter for fauna	14
6 Vurderinger av omfang og konsekvens	14
6.1 Omfang	14
6.1.1 Vegetasjon	14
6.1.2 Fauna	14
6.1.3 Samlet	14
6.2 Konsekvens	15
7 Forslag til oppfølging og tiltak	15
8 Litteratur og kilder	15

1 INNLEDNING

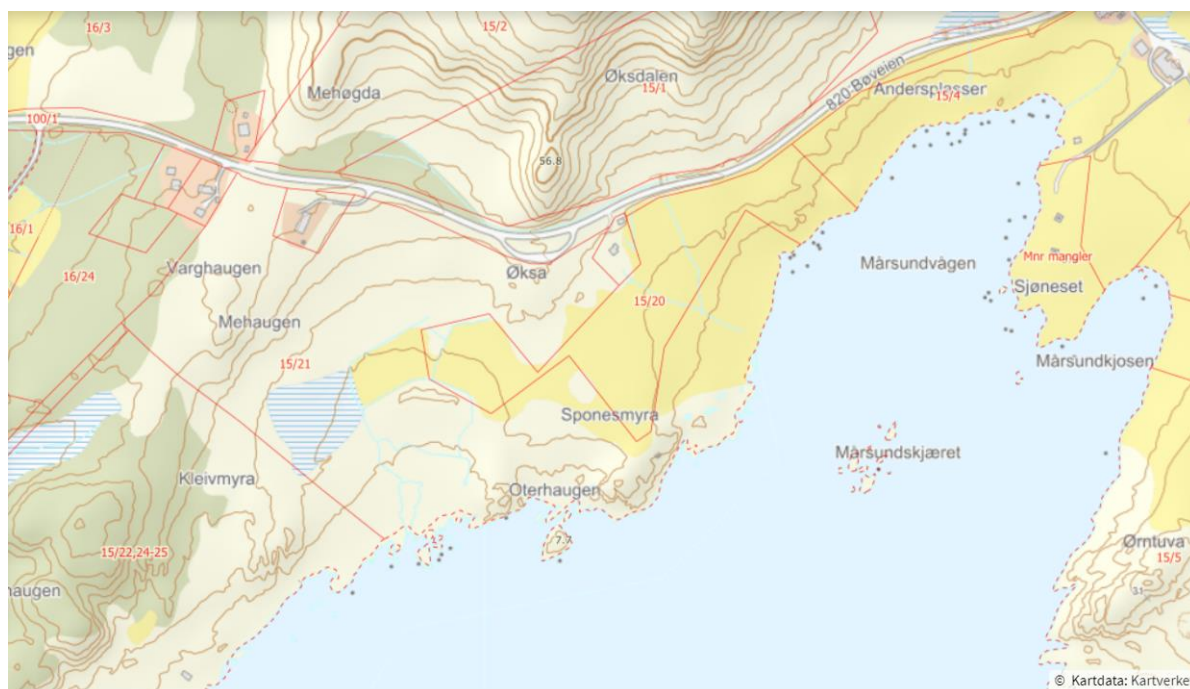
1.1 Bakgrunn

Bergersen Utleie AS vil søke om etablering av hyttefelt på gnr. 15 bnr. 21 i Bø kommune.

Asplan Viak har engasjert Norsk landbruksrådgiving for å foreta ei kartlegging og vurdering av området i med tanke på biologisk mangfold og naturverdier og konsekvensen av etablering av hyttefelt i området med tanke på naturverdiene.

1.2 Beskrivelse av området

Arealet ligger i Mårsund i Bø kommune. Det grenser til fylkesveg 820 i nord og havet i sør. Landskapet er et slakt sørlig hellende terreng til flatt område mot Mårsundvågen. Det er to høgdedrag i vest – Varghaugen og Mehaugen mot Farveisa.

Figur 1 – Oversiktskart for området med eiendom 51/21 sentralt i kartet. Kilde: Kilden, NIBIO.

Arealet er i et LNFR-område og det er landbruksdrift og spredt boligbebyggelse på naboeiendommer. Det er også landbruksareal i drift på gnr. 15 bnr. 21.

2 METODE

Befaring og rapport er utført av rådgiver i Norsk landbruksrådgiving, cand. agric. Ragnhild Renna. Ragnhild Renna er utdannet master ved NMBU med tilleggsutdanning i kulturlandskap og skjøtelsesplanarbeid. Renna har jobbet med vegetasjonskartlegginger, konsekvensutredninger og biologiske utredninger siden 2008.

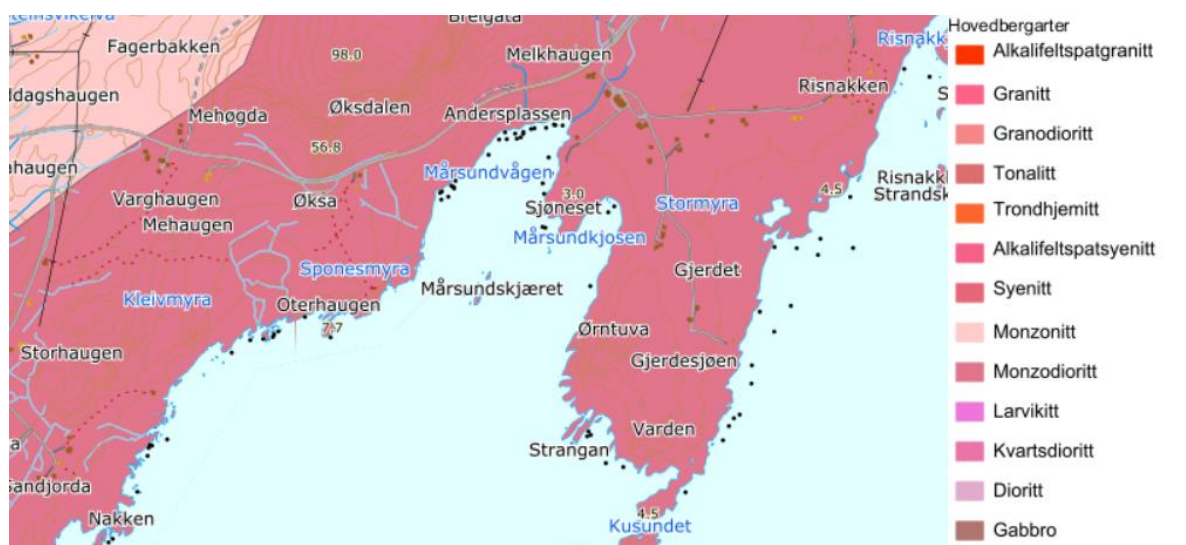
2.1 Registreringer

Metodikken i denne konsekvensutredningen innebar innhenting av eksisterende informasjon om området og det biologiske mangfoldet, samt grunnleggende befaring av området.

2.1.1 Eksisterende informasjon

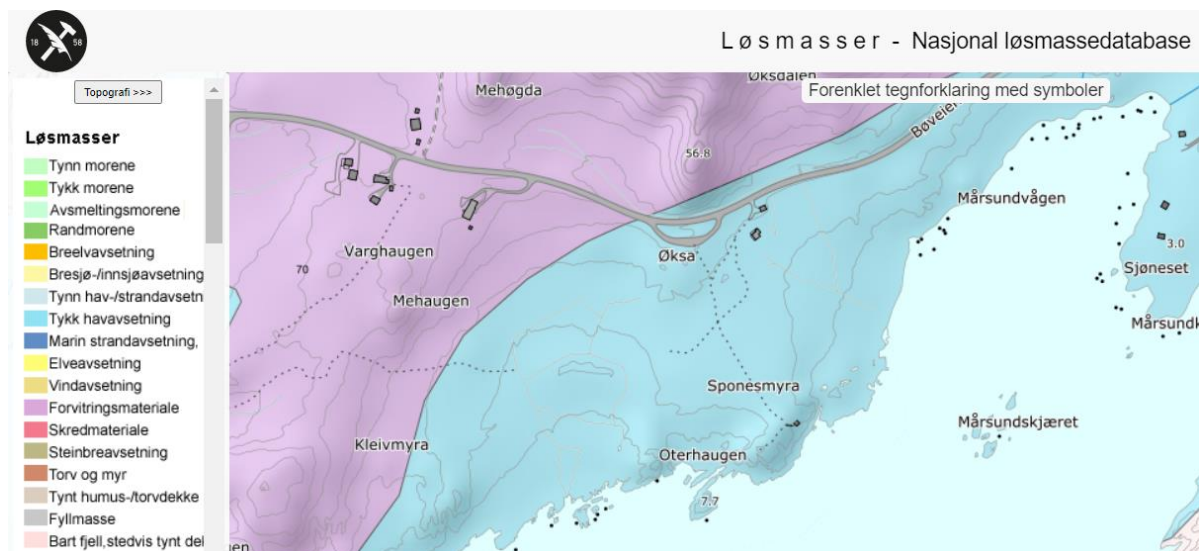
Kunnskapen om naturforholdene i det omsøkte området var relativt god.

Berggrunnen i området består av finkorna til middels finkorna monzodioritt som er en middels næringsrik bergart. Kilde: <http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>. Kornstørrelsen og opprinnelsen kan bety at det er noe mineraltilførsel som påvirker både vekst og mangfold i vegetasjonen.

Figur 4 - Berggrunnen i området. Kilde: <http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>

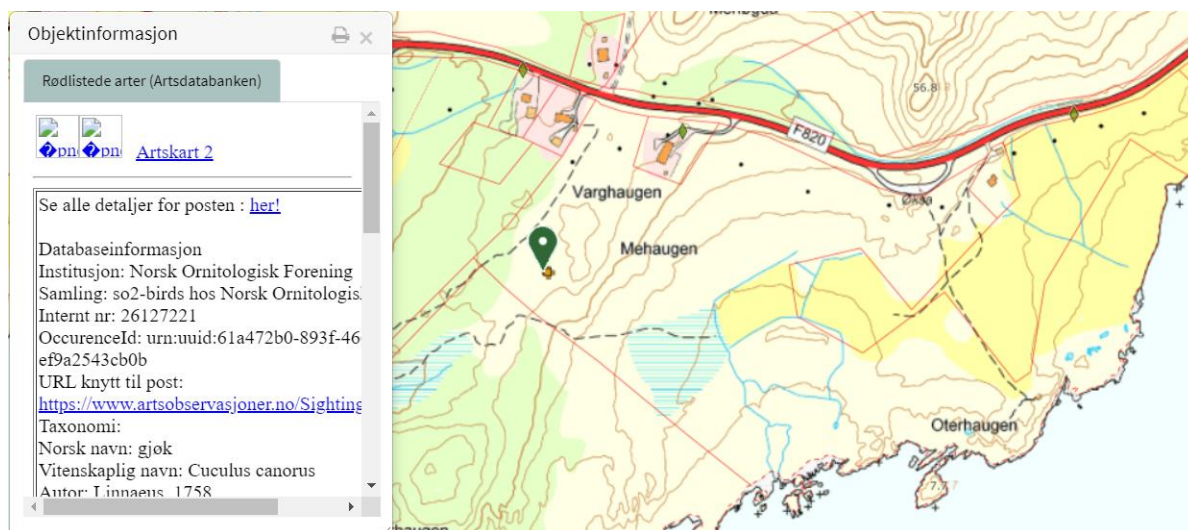
Løsmassekart viser at området er dekt av forvittringsmateriale og havavsetning. Det er et tynt lag med løsmasser over berggrunnen.

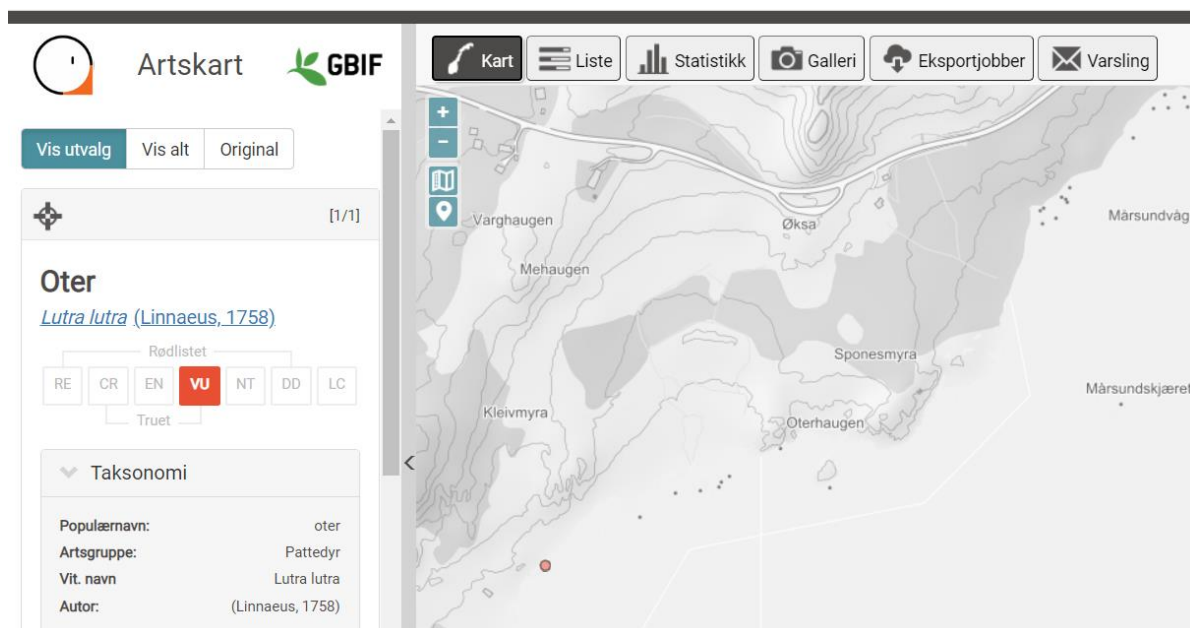
Figur 5- Løsmassekart. Kilde <http://geo.ngu.no/kart/losmasse/>

2.1.2 Regionale og nasjonale planer og bestemmelser

Det er søkt i Naturbase (Miljødirektoratet) og artskart (Artsdatabanken). Det ble ikke funnet noen kjente naturvernområder og området berører ikke noen prioriterte naturtyper ifølge naturbasen. Det er observasjon av en rødlisteart, fuglen gjøk (*Cuculus canorus*) i området (figur 6). Observasjonen er oppgitt med 400 meters presisjon i [Artskart](#). Arten er kategorisert som nær truet (NT). På naboeiendommer er det observasjoner av oter (*Lutra lutra*). Oter er kategorisert som sårbar (VU).

Figur 6 – Objektinformasjon rødlista arter gjøk (*Cuculus canorus*). Kilde: Artskart

Figur 7 – Objektinformasjon rødlista arter oter (*Lutra lutra*). Kilde: Artskart

Området berører ingen automatisk freda kulturminner ifølge søk i Askeladdbasen hos Riksantikvaren.

Den planlagte fritidsbebyggelsen berører ingen inngrepsfrie områder ifølge INON.

Det er landbruksarealer i drift på gnr. 50 bnr. 21, i tilknytning til dyrka areal i drift på gnr. 50 bnr. 20. Det ligger ei grunn myr på ca. seks dekar, vest for det dyrka arealet. Denne kan være potensiell for oppdyrking. Mot øst ned mot Mårsundvågen ligger innmarksbeiteareal på 12,7 dekar, som i kartskissen er planlagt til utbygging. Store deler av området er ellers karakterisert som impediment og ikke dyrkbar mark.

2.1.3 Befaring

Befaring i området ble gjort 5.8.2021 og 8.11.2021. Det var gode forhold for å gjøre en grunnleggende kartlegging av området. Området ble kartlagt ved å gå over området, og det ble gjort en enkel vegetasjonskartlegging for å bedømme biologisk mangfold og artssammensetning.

3 UTREDNING – BESKRIVELSE OG VURDERING

3.1 Naturgrunnlaget - beskrivelse av influensområdet

3.1.1 Generelt

Området har i hovedsak helling mot sør. Det er kupert terreng med store blokker og steiner og snaufjell i dagen. Blandingslauvskog og -kratt dekker store deler av arealet. Området er

ikke uberørt, men påvirka av landbruksdrift og veger inn i området. Uværshula er et besøkt turmål. Nærliggende eiendommer har både naturområder og landbruksdrift og bebyggelse.

3.1.2 Flora

Artssammensetningen av planter indikerer at berggrunnen avgir noe næring, men grunt jordsmonn begrenser artsrikdommen. Lysforholdene påvirker også artssammensetningen. Skogen er lauvskog med bjørk, rogn og selje, og er ganske tett kratt, som slipper ned lite lys. Undervegetasjonen i skogen er arter av høgstauder som krever lite lys. Myra og de åpne flatene mot sjøen består av lite til middels næringskrevende vegetasjon med lyng, molte, mose og noe gras. Det er en begynnende gjengroing på de åpne flatene med oppslag av rogn og vier, samt einer. På arealet i østre del, som i gårdskart.no er definert som innmarksbeite, har jordsmonnet mer fuktighet. Der er det mjødurt og sølvbunke som dominerer vegetasjonen, sammen med innslag av andre urter og gras. Arealet kan brukes som innmarksbeite i dag. Strandsonen består av store blokker og steiner og har lite vegetasjon. Det er forekomst av fremmede arter opp mot fylkesvegen, både rynkerose og hagelupin ble observert. Disse artene er vurdert som planter med potensiell høy risiko i norsk natur. Se informasjon fra Artsdatabanken om rynkerose [Rynkerose \(artsdatabanken.no\)](https://artsdatabanken.no/rynkerose) og hagelupin [Hagelupin \(artsdatabanken.no\)](https://artsdatabanken.no/hagelupin).

Bilde 2 –Lauvskogen i blokkrik mark. (Foto: Ragnhild Renna)

Bilde 3 –Overgang fra bergrygger med lyng og kratt mot høyere skog. (Foto: Ragnhild Renna)

Bilde 4 –Parti fra grunnlendt mark med begynnende gjengroing med oppslag av rogn, lyng og einer. (Foto: Ragnhild Renna)

Bilde 5 – Fra strandområdet med steiner og blokker og lite vegetasjon. Det er heller ikke noe tangbelte her. (Foto: Ragnhild Renna)

Bilde 6 – Fremmedarten rynkerose (*Rosa Rugosa*) i skråning fra fylkesvegen. Bolighus på området skimtes i øvre høyre del av bildet (Foto: Ragnhild Renna)

Bilde 7 – Fremmedarten hagelupin (*Lupinus polyphyllus*) ved fylkesvegen. (Foto: Ragnhild Renna)

Bilde 8 og 9 - Fra innmarksbeitet i østre del i området. (Foto: Ragnhild Renna)

3.1.3 Fauna

Pattedyr har tilhold i området. På befaringsvar det synlige spor etter dyr, men det er ikke foretatt ekstra kartlegging av fauna. Det ble observert elgtråkk og liggegropar i området. Oter har trolig også tilhold her for mat og yngling. Det er flere forekomster av blokkur og røyser der oteren kan ha tilhold. Fugl bruker området til opphold, der det er vegetasjon som gir mat og skjul.

4.6 Verdivurdering

4.6.1 Vegetasjon

Vegetasjonen i området er ikke prega av sjeldne arter eller svært stor artsrikdom. Dette gjelder både skogen og staudevegetasjonen i skogbunnen, myrområdet og terrenget med steiner og blokker.

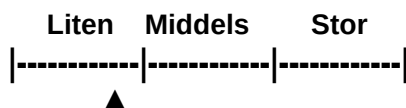
4.6.2 Fauna

Vurderinga er at slik området framsto, har det en viss verdi som leveområde for fugler og dyr. Det er naturområder i omkringliggende områder som gir fugle- og dyrelivet plass. Det er registrert en rødlista fugleart i området og utover det er det ikke registrert lokalt eller regionalt sjeldne arter.

4.6.3 Samlet

Vurderinga er at dette området har lokal verdi som en del av landskapet mellom Mårsund og Farveisa.

Samlet vurderes verneverdiene av naturmiljøet i området til **liten**.

5 Generelle effekter av inngrep

5.1 Effekt på vegetasjon

Utbygging av området vil endre vegetasjonen ved hyttebebyggelsen og der det etableres infrastruktur, men landskapet vil ved planlegging, fremdeles inneha og preges av større områder med naturlig vegetasjon på arealene omkring. Innmarksbeitet vil bli nedbygd slik planskissen foreslår. Det vil endre vegetasjonen.

5.2 Effekter for fauna

Leveområdene for faunaen innskrenkes noe ved utbygging av arealet som foreslått.

6 Vurderinger av omfang og konsekvens

6.1 Omfang

6.1.1 Vegetasjon

Arealmessig er det et inngrep av noe betydning, siden området totalt sett har et omfang på 100 dekar. En del av arealet bør fortsatt ha naturpreg omkring tomtene og infrastrukturen som er etablert og etableres i henhold til planskissen. På lokalt og regionalt nivå (kommune- og fylkesnivå) vil tiltaket ikke endre viktige biologiske eller økologiske sammenhenger og ikke påvirke arts mangfoldet eller forekomst av arter og levevilkår. Tiltakets omfang for floraen vurderes derfor til liten.

6.1.2 Fauna

Området anses ikke som et avgjørende viktig leveområde for særskilte arter i dag, særskilt med tanke på at det finnes tilsvarende arealer i nærheten av denne eiendommen. Etablering av hyttefelt vil påvirke faunaen i området noe, men det er mulighet for sameksistens uten store negative konsekvenser for dyre- og fuglelivet.

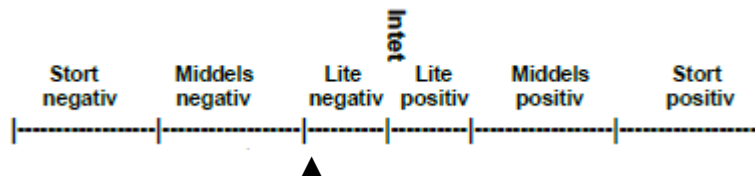
6.1.3 Samlet

Det er liten eller ingen indikasjon på at området har høy verdi på grunn av et stort biologisk mangfold. Basert på arealomfang, vegetasjonstyper og artssammensetning på planområdet vil det være naturlig å klassifisere dette som et område med noe begrensa verdi.

Vi vurderer at den planlagte aktiviteten ikke vil true naturverdier, redusere arts mangfoldet eller viktige forekomster i området i stor grad. Nedbygginga av innmarksbeitet på 12,7 dekar endrer bruksmuligheten for landbruksnæringa og konsekvensen av dette er negativ.

Det er tilstøtende arealer på gnr. 15 bnr. 20, som kan ivareta dette om arealet der er tilgjengelig.

Omfanget vurderes samla som **lite negativt** for naturmiljøet.

6.2 Konsekvens

Samlet vurderes verdiene i det planlagte dyrkingsområdet til **liten**. Da omfanget er vurdert til **lite negativt** for naturmiljøet er konsekvensene satt til **lite negative**.

Vi tilrår ut fra de opplysninger som er innhentet og vurderinger som er foretatt at utbygging av området kan finne sted, men at utbygging og tomteplassing gir plass for naturområder som naturlige oaser og gir leveområder for faunaen i området.

7 Forslag til oppfølging og tiltak

Det vurderes ikke nødvendig med særskilt overvåkning av planområdet utover de lover og forskrifter som regulerer aktiviteten i forhold til forurensing og avrenning mm. Slik området framstår i dag, anser vi ikke det som nødvendig med videre oppfølging av naturlig flora eller fauna. Det vil likevel være gunstig å planlegge utbygginga med tanke på å bevare noen friområder og naturverdier for arter som lever der i dag også til berikelse for hyttebebyggelsen. Fremmede arter i området må fjernes på en slik måte at de ikke etablerer seg på nye steder. Dyrka jord og matjordlag på fulldyrka, overflatedyrka og innmarksbeitearealer må ivaretas i forhold til fastsatte krav og behov (se [Jordmasser – fra problem til ressurs | NLR Vest](#)).

8 Litteratur og kilder

Artsdatabankens Artskart, <http://artskart.artsdatabanken.no/>

Artsdatabankens Artsobservasjoner, www.artsobservasjoner.no

Askeladdbasen – databasen for kulturminner (Riksantikvaren).

Direktoratet for naturforvaltning 2007 (Nå Miljødirektoratet). Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold. DN-Håndbok 13 2. utgave 2006 (oppdatert 2007).

Direktoratet for naturforvaltning 1996. (Nå Miljødirektoratet). Viltkartlegging. DN-håndbok 11. Direktoratet for naturforvaltning, Trondheim. 112 s. (revidert nettutgave fra 2000)

Direktoratet for Naturforvaltning (nå Miljødirektoratet) sin web-baserte innynsløsning for inngrepsfrie naturområder i Norge (INON), <http://dnweb12.dirnat.no/inon/>

Direktoratet for Naturforvaltning (nå Miljødirektoratet) sin web-baserte innynsløsning i naturbasen. <http://dnweb5.dirnat.no/nbinnsyn/>

Miljødirektoratet 2019. Konsekvensutredninger: anerkjent metodikk og databaser for innlegging av data M-1324 | 2019 [m1324.pdf \(miljodirektoratet.no\)](#)

Fremstad E. 2008. *Vegetasjonstyper i Norge*, 2. oppl. NINA Temahefte 12. 279 pp.

FOR-2017-06-21-854: Forskrift om konsekvensutredninger

Gårdskart, NIBIO <http://gardskart.skogoglandskap.no>

Henriksen S. og Hilmo O. (red.) 2015. Norsk rødliste for arter 2015. Artsdatabanken, Norge

Kilden, NIBIO <https://kilden.nibio.no>

Lindgaard, A. & Henriksen, S. (red.) 2011. *Norsk rødliste for naturtyper 2011*. Artsdatabanken, Trondheim. 109 pp.

LOV-1995-05-12-23 nr. 8: Lov om jord (jordlova).

LOV 1978-06-09 nr. 50: Lov om kulturminner.

Moen, A. 1998: Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon. Statens kartverk, Hønefoss. 199 s.

NIBIO og Norsk landbruksrådgiving. Jordmasser fra problem til ressurs. [Jordmasser – fra problem til ressurs | NLR Vest](#)

Norderhaug, A. & Johansen, L. 2011. Kulturmark og boreal hei, pp. 81-85. I: Lindgaard & Henriksen (se ovenfor).

Norges geologiske undersøkelse sin web-baserte karttjeneste for berggrunnsgeologi (N250 - raster), <http://www.ngu.no/kart/bg250/>

Statens vegvesen 2014. Konsekvensanalyser. Statens vegvesen Handbok 140. Statens vegvesen, vegdirektoratet, Oslo.